

Examenul de bacalaureat 2012

Proba E. a)

Probă scrisă – Limba și literatura română

VARIANTA 4

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Citește următorul text:

Mergând într-o zi acolo cu Pantazi, către amiazi, dădeam de o tânără, nouă necunoscută [...]. La intrarea noastră, ridicând capul, roși până în albul ochilor. Văzui atunci pe Pantazi, palid ca un mort, ducându-și mâna la inimă: „Doamne, îl auzii șoptind, cum îi seamănă!”

Făceam astfel cunoștința „duduii” Ilinca Arnoteanu. Știam că mai era o fată, cea mai mică, pe care o luase din leagăn să o crească o soră a maioresei, de la Piatra-Neamț, văduvă cu dare de mână și fără copii. Cei șaisprezece ani ai Ilincăi se depănaseră alintați în pacea aceluia romantic ținut cu zări tainice... Blajinul soare moldovenesc îi cruțase poleiala stinsă a cosițelor și albeața sedefie a pielii, aproape nefirești amândouă [...]. Părinții erau cum nu se poate mai mândri de dânsa [...]; Ilinca fusese întotdeauna premiantă întâia și se pregătea să treacă două clase într-un an [...].

Primisem s-o ajut să-și revadă câteva „materii” la cari se credea mai slabă. Între timp, mai vorbind și de una-alta, m-a uimit cât de cuminte cap avea, ce sănătos judeca și limpede. Spunându-i odată ce rar e să găsești pe cineva care să învețe ca dânsa numai de plăcere, îmi observă că ea învăța cu plăcere, dar de nevoie, ca să aibă o meserie. Cum, dar nu avea să fie bogată? se știa doar că era singura moștenitoare a mătușii sale [...]. Chiar așa, dar averea, pe lângă că se poate pierde, nu e o piedică la o meserie; dimpotrivă. — Cu numele ei? — De ce nu? a lucra nu e o rușine; munca înnobilează. Tocmai, cu numele ei [...] avea să fie mai prețuită și mai respectată; respectată: lucrul la care ținea mai mult ca la orice. Numele ei, știa bine ce i se datora și ce-i datora: prestigiul lui, viu încă, i se revelase înainte de a-l cunoaște. [...] Da, marele nume de dregători, de cărturari și de ctitori, ea avea să-l poarte cu demnitate; destul se întrecuseră să-l păteze surorile ei.

(Mateiu I. Caragiale, **Craii de Curtea-Veche**)

Scrie, pe foaia de examen, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Numește câte un sinonim pentru sensul din text al cuvintelor: *pacea* și *a uimit*. **2 puncte**
2. Explică rolul cratimei în secvența: *s-o ajut*. **2 puncte**
3. Construiește un enunț în care să folosești o locuțiune/expresie care să conțină substantivul *inimă*. **2 puncte**
4. Menționează tipul de perspectivă narativă din textul citat. **4 puncte**
5. Transcrie două cuvinte din text care aparțin câmpului semantic al *familiei*. **4 puncte**
6. Precizează două motive literare identificate în textul dat. **4 puncte**
7. Prezintă valoarea expresivă a verbelor la timpul imperfect din text. **4 puncte**
8. Ilustrează, cu exemple din text, două trăsături ale genului epic. **4 puncte**
9. Comentează, în șase – zece rânduri (60 – 100 de cuvinte), următoarea secvență din textul dat: *Făceam astfel cunoștința „duduii” Ilinca Arnoteanu. Știam că mai era o fată, cea mai mică, pe care o luase din leagăn să o crească o soră a maioresei, de la Piatra-Neamț, văduvă cu dare de mână și fără copii. Cei șaisprezece ani ai Ilincăi se depănaseră alintați în pacea aceluia romantic ținut cu zări tainice... Blajinul soare moldovenesc îi cruțase poleiala stinsă a cosițelor și albeața sedefie a pielii, aproape nefirești amândouă [...]. Părinții erau cum nu se poate mai mândri de dânsa [...]; Ilinca fusese întotdeauna premiantă întâia și se pregătea să treacă două clase într-un an [...].* **4 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Scrive un text de tip argumentativ de 15 – 30 de rânduri (150 – 300 de cuvinte) despre *calitățile umane*, pornind de la ideile sugerate de afirmația lui Lucian Blaga:

Nu e de ajuns să ai mari calități; trebuie să știi cum să le folosești cu rost.

În elaborarea textului de tip argumentativ, trebuie:

- să respecti structura discursului de tip argumentativ: formularea ideilor în scris, utilizarea mijloacelor lingvistice adecvate exprimării unei aprecieri; **8 puncte**
- să ai conținutul adecvat argumentării pe o temă dată: formularea ipotezei/a propriei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate ipotezei, formularea unei concluzii pertinente; **16 puncte**
- să respecti normele limbii literare (registru stilistic adecvat, normele de exprimare, de ortografie și de punctuație) și limitele de spațiu indicate. **6 puncte**

Notă! Formulările de tipul *Sunt/nu sunt de acord cu afirmația...* / *Autorul are dreptate când afirmă că...* / *Afirmația autorului este corectă...*, neînsoțite de enunțarea propriei opinii, nu se consideră ipoteză.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de două – trei pagini (600 – 900 de cuvinte) în care să prezinți *tema și viziunea despre lume* dintr-un *text poetic* studiat, aparținând lui *Mihai Eminescu*.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului poetic studiat într-un curent cultural/literar, într-o perioadă sau într-o orientare tematică;
- prezentarea a două imagini/idei poetice, relevante pentru tema și viziunea despre lume din textul studiat;
- ilustrarea a patru elemente de compoziție și de limbaj ale textului poetic studiat, semnificative pentru tema și viziunea despre lume (de exemplu: imaginar poetic, titlu, incipit, relații de opoziție și de simetrie, motiv poetic, laitmotiv, figuri semantice/tropi, elemente de prozodie etc.);
- susținerea unei opinii despre modul în care tema și viziunea despre lume se reflectă în textul poetic studiat.

Notă!

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului vei primi **16 puncte** (câte 4 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului vei primi **14 puncte** (*organizarea ideilor în scris* – 3 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* – 3 puncte; *utilizarea limbii literare* – 2 puncte; *ortografia* – 2 puncte; *punctuația* – 2 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* – 1 punct, *încadrarea în limitele de spațiu indicate* – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum două pagini (600 de cuvinte) și să dezvolte subiectul propus.

Examenul de bacalaureat 2012
Proba E. a)
Probă scrisă – Limba și literatura română
BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

VARIANTA 4

- Se punctează oricare alte formulări/modalități de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit prin barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.
- Se acordă 10 puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la 10 a punctajului total acordat pentru lucrare.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

1. câte 1 punct pentru numirea fiecărui sinonim pentru sensul din text al cuvintelor date (de exemplu: *pacea* – liniștea, armonia; *a uimit* – a impresionat, a surprins) **2x1p= 2 puncte**
2. explicarea rolului cratimei în secvența indicată (de exemplu: marchează elidarea unei vocale; redă pronunțarea într-o singură silabă a două cuvinte) **2 puncte**
3. construirea unui enunț în care se folosește corect o locuțiune/expresie cu substantivul indicat **2 puncte**
4. menționarea tipului de perspectivă narativă (de exemplu: perspectivă subiectivă) **4 puncte**
5. câte 2 puncte pentru transcrierea fiecăruia dintre cele două cuvinte din câmpul semantic indicat (de exemplu: *părinții, soră*) **2x2p= 4 puncte**
6. câte 2 puncte pentru precizarea fiecăruia dintre cele două motive literare identificate în textul dat (de exemplu: *munca, demnitatea*) **2x2p= 4 puncte**
7. prezentarea adecvată a valorii expresive a verbelor la timpul imperfect din text 4 p. / prezentare schematică 2 p. **4 puncte**
8. – câte 1 punct pentru menționarea fiecăreia dintre cele două trăsături ale genului epic, prezente în textul dat (de exemplu: folosirea narațiunii ca mod de expunere dominant; prezența instanțelor comunicării narative – narator, personaj) **2x1p= 2 puncte**
– câte 1 punct pentru ilustrarea cu exemple din text a fiecăreia trăsături menționate **2x1p= 2 puncte**
9. comentarea adecvată și nuanțată a secvenței citate, în limitele de spațiu indicate 4 p. / comentarea parțial adecvată sau nerespectarea limitelor de spațiu indicate 2 p. **4 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

- structura discursului de tip argumentativ:
 - formulare adecvată a ideilor în scris: text clar organizat, coerent, cu echilibru între cele trei componente: ipoteza, enunțarea și dezvoltarea argumentelor, concluzia 4 p. / formulare parțial adecvată 2 p. **4 puncte**
 - utilizare adecvată a mijloacelor lingvistice utile exprimării unei aprecieri (de exemplu: verbe de opinie, adverbe/locuțiuni adverbiale de mod folosite ca indici ai subiectivității evaluative, conjuncții/locuțiuni conjuncționale cu rol argumentativ, utilizate pentru exprimarea raporturilor de tip cauzal, consecutiv, final, concluziv etc., conectori argumentativi) 4 p. / utilizare parțial adecvată 2 p. **4 puncte**
- conținutul argumentării:
 - formularea ipotezei/a propriei opinii față de problematica propusă [Formulările de tipul *Sunt/nu sunt de acord cu afirmația...* / *Autorul are dreptate când afirmă că...* / *Afirmația autorului este corectă...*, neînsoțite de enunțarea propriei opinii, nu se consideră ipoteză.] **2 puncte**
 - câte 3 puncte pentru enunțarea fiecăruia dintre cele două argumente [pro și/sau contra] adecvate ipotezei **2x3p= 6 puncte**
 - câte 3 puncte pentru dezvoltarea corespunzătoare a fiecăruia dintre argumentele enunțate **2x3p= 6 puncte**
 - formularea unei concluzii pertinente **2 puncte**
- respectarea normelor limbii literare și a limitei de spațiu indicate:
 - registrul stilistic adecvat cerinței **1 punct**
 - respectarea normelor de exprimare (0-1 greșeli lexicale sau morfosintactice – 2 p.; 2 greșeli – 1 p.; 3 sau mai multe greșeli – 0 p.) **2 puncte**
 - respectarea normelor de ortografie și de punctuație (0-1 greșeli ortografice și de punctuație – 2 p.; 2 greșeli – 1 p.; 3 sau mai multe greșeli – 0 p.) **2 puncte**
 - respectarea limitelor de spațiu indicate **1 punct**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Conținut – 16 puncte

- evidențierea adecvată și nuanțată a două trăsături ale textului poetic studiat, care fac posibilă încadrarea într-un curent cultural/literar, într-o perioadă sau orientare tematică **4 puncte**
 - câte 1 punct pentru menționarea fiecărei trăsături care face posibilă încadrarea într-un curent cultural/literar, într-o perioadă sau orientare tematică **2x1p= 2 puncte**
 - câte 1 punct pentru evidențierea adecvată și nuanțată a fiecărei trăsături menționate **2x1p= 2 puncte**
- câte 2 puncte pentru prezentarea nuanțată a fiecăreia dintre cele două imagini/idei poetice, relevante pentru tema și viziunea despre lume din textul studiat **2x2p= 4 puncte**
- câte 1 punct pentru ilustrarea fiecăruia dintre cele patru elemente de compoziție și de limbaj ale textului poetic studiat, semnificative pentru tema și viziunea despre lume **4x1p= 4 puncte**
- susținerea opiniei formulate cu argumente adecvate 4 p. / încercare de susținere a opiniei sau schematism 2 p. / simpla enunțare a opiniei 1p. **4 puncte**

Redactare – 14 puncte

- organizarea ideilor în scris **3 puncte**
 - 3 puncte pentru text clar, organizat, coerent, cu echilibru între introducere, cuprins și încheiere, în care construcția paragrafelor subliniază ideile în succesiune logică
 - 2 puncte pentru text parțial organizat, cu dezechilibru între componente, în care construcția paragrafelor nu subliniază ideile în succesiune logică
 - 1 punct pentru text vag organizat, fără evidențierea trecerii de la o idee la alta
- abilități de analiză și de argumentare **3 puncte**
 - 3 puncte pentru relație adecvată între idee și argument, utilizare de argumente convingătoare, formulare de judecăți de valoare relevante
 - 2 puncte pentru relație parțial adecvată între idee și argument, utilizare de argumente insuficient de convingătoare, formulare de judecăți parțial relevante
 - 1 punct pentru relație nerelevantă între idee și argument, schematism
- utilizarea limbii literare (stil și vocabular potrivite temei, claritate a enunțului, varietate a lexicului, sintaxă adecvată 2 p. / vocabular restrâns, monoton 1 p.) **2 puncte**
- ortografia (0-1 erori: 2 p. / 2 erori: 1 p. / 3 sau mai multe erori: 0 p.) **2 puncte**
- punctuația (0-1 erori: 2 p. / 2 erori: 1 p. / 3 sau mai multe erori: 0 p.) **2 puncte**
- așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea **1 punct**
- încadrarea în limitele de spațiu indicate **1 punct**

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum două pagini (600 de cuvinte) și să dezvolte subiectul propus.